

Felelős szerkesztő:

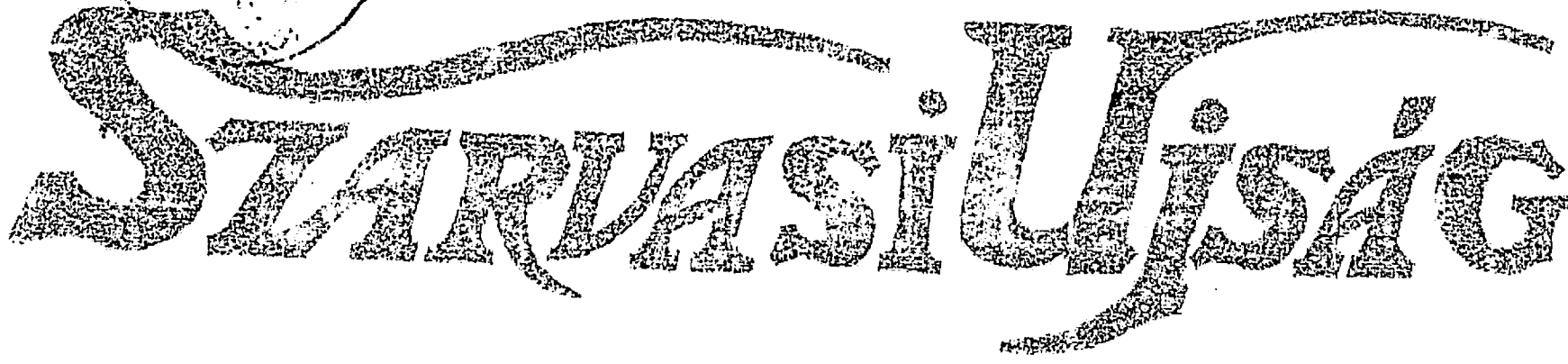
Dr.

SALACZ ELEMÉR

Szerkesztőség:

III. ker. BELICEY-U.

115. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI AR:

Egész évre 120 k.

Negyedévre 30 k.

Egyes szám 2 k.

Kiadóhivatal:

III. K. BELICEY

UT 115. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmívesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Kerő szöveg.

A samaritánusi könyörület, a honfiúi megértés, a tudás szeretete és mindennek nevében, ami szent és drága előttünk, kiáltványoszerű kérelemmel fordulunk a helybeli gyermekvédő telepbizottság nevében Szarvas közönségéhez, fogjunk össze, cselekedjünk nemesen és ne engedjük, hogy Szarvason szegénység miatt csak egy gyermek is beiskolázatlan maradjon az új tanév küszöbén.

Keressük azokat a lelkeket, akik egy-egy gyermeknek tankönyvekre adományoznak 50 koronát.

Keressük azokat a lelkeket, akik egy-egy gyermeknek lábbelire adományoznak 300 koronát.

Keressük azokat a lelkeket, akik egy-egy gyermek ruházatára adományoznak 600 koronát.

Az adományok letehető Dr. Haviár Gyuláné (I. ker.) Dr. Sziráczy Jánosné (II. ker.), Réthy Vilmosné (III. ker.), Vitális Jánosné (IV. ker.) telepbizottsági felügyelőknél, továbbá bármelyik lelkészénél, bármelyik könyvkereskedőnél, bármelyik tanítónál felekezeti különbség nélkül.

A telepbizottsági választmány határozatából. Szarvas, 1921. évi aug. 30-án.

Bartos Pál
elnök.Báró Benz Ottóné.
elnök.

Még

ragyog és hevit a nyárutó napja. De már is komor őszi gondok köde üli meg a lelkeket. A drágaságé, amelyben fuldoklunk te is, én is, a harmadik is. Mindnyájan. Hullámai már a szájunkig érnek és ha segítség nem jön, elmerülünk benne.

E tömegbajon, e tömeginségen tehát segíteni kell. De nem éppen kell, hogy ezen a „Szarvasi Hírlap“ tördösse busuló fejét. Valószínű ugyanis, hogy nála erre Csonka-Magyarországon is van valamelyest hivatottabb közeg. Meg azután e kétségtelenül nagy bajnak lehet sokféle orvossága, de ezek között aligha szerepel az a sötét gonoszlelkűség, a mely egyes társadalmi osztályokat — egy bizonyos, általunk egészen jól ismert klikk által itt is akartan — halálos ellenségként szeretné egymással szembeállítani, sőt talán egymással már is szemben állva látni.

Ha vannak is a gazdaközönség és földmivesnép, meg az iparos, avagy az úgy nevezett középosztály közt differenciák, ezek nincsenek és nem is lehetnek olyanok, amelyek miatt állandóan útni kellene a nagydobot. Pedig most állandóan ez történik. Miért? Hogy ugrassanak, hogy szétugrassanak bennünket.

Ugratni akarják a gazdaközönséget saját érdeke, s az iparosság, a földműves és a középosztály ellen, s eze-

két viszont ellenünk. Teszik ezt tudatosan abból a célból, hogy az ekként támadó viszálykodás okozta politikai zavarosban halászhasanak, s a gazda- és földmunkás között a mindkettőjüknek egyaránt kívánatos, s egyaránt érdekét képező összetartás, egymásrautaltság szükségérzetének a lelkekből kiötlésével a magyar parasztságot egymásra uszítsák és ezáltal segítsenek — óh: nem a drágaságon, hanem — azon, hogy az ekként támadt résen át egy szép napon ismét kezükbe kerithessék az abból kiűtött gyeplőt, s ekként megint urrá lehessenek az ily módon újra csak fogat szivható parasztság, a nekik soha sem tetsző „csizmás“-ok felett, nem érve, vagy nem akarva megérteni azt, hogy ez a nép igenis kiakarja és ki is fogja venni a részét a kormányzásból. Nem csak az ország, de a megye és a község kormányzásából is. Mert már vége van annak a jóvilágnak, amelyben rólunk, de nélkülünk határoztak. Ha jó a vérünk, ha jó a pénzünk, ha jó a munkánk, úgy legyen jó az ország sorsának intézésében a közreműködésünk is.

Megnyugtadjuk egyébként a „Szarvasi Hírlap“-ot és a hátamögötti konventikulumot, hogy a földmivespárt szétbontására irányuló kisedő játékaik nem hoznak ki a sodrunkból. Kírúccanásaik csak tömörebbé, acélosan keményebbé kovácsolják össze sorainkat. Mert tisztában vagyunk kirohanásaikkal, személyes, piszkálódásaiknak és műfelháborodásaiknak nemcsak a céljával, de a sulyával is. Ilyen és ehhez hasonló manővrozásokból a jóérzésű és tisztességes gondolkozású emberek csak azt fogják mindjobban belátni, hogy még mindig vannak olyan csörtetők és törtetők, olyan politikai kaméleonok, olyan politikai akarnokok, a kiknek még ma sem a nép érdeke, nyugalma és biztonsága a fontos, hanem saját önző politikai, esetlegesen üzleti érdekük is. Csak az a sajnos, hogy e politikai méregkeverők nem látják be még most sem azt, hogy a nép kirohanásaikat csak szánalmas vergődésnek tekintik, de nem ad rájuk semmit. Már csak kineveti őket.

Pártélet.

Választmányi ülés és pártértekezlet. A szarvasi kisgazdák és földmívesek pártkörenek választmánya vasárnap délelőtt rendes havi ülést tartott, melyen folyó ügyeket intézett el. Délután Gulyás Pál elnökléte alatt a szokásos vasárnapi értekezletet tartotta meg a párt, amelyen Tóth László társelnök felhívta a párt tagjait nagyatádi Szabó István pártvezér arcképének a kör részére való megfesthetése végett adakozásra.

Utána Borgulya Pál újból ösmertette a vagyonváltságra és forgalmi adóra vonatkozó törvényeket, Majd kijelentette, hogy ő tudja, mikor kell beszámolót tartania. Hallgatói zajos helyeslése mellett mutatott rá, hogy ő már eddig is annyi beszámolót tartott, mint előtte itt egyetlen képviselő sem. Minden vasárnap délután ismerteti itt a pártban választói előtt a szönyegre került törvényjavaslatot. Tartott már beszámolót Szentandráson, Ócsodón, s a külkerületekben is. Fogott is, a legnagyobb nyilvánosság előtt. De majd akkor, amikor ennek idejét látja, s nem akkor, amikor erre illetéktelen tényezők hívják fel. Ezután tudomására hozta az érdekelteket, hogy a munkanélkül maradt földmunkásokat is felveszik az ellátatlanok közé, s hogy megkérte Papp ármentesítő társulati igazgatót arra, hogy az abban maradt csatornázási munkálatokat mielőbb kezébe vegye. A zajos óvációban részesített képviselő után Tóth László és Krsnyák Mihály a pártot, a képviselőt, a gazdák malom szövetkezetét újabban egyre sürűbben támadó aktusokkal foglalkoztak és a földmíveseket fokozott összetartásra, s arra hívták fel, hogy ne engedjék magukat félrevezetni, soraikat megbontani.

H I R E K.

— **A kenyérenélkül maradt földmunkások.** A kormány a munkanélküliség enyhítése céljából kölcsönt juttat a Körös-Tisza-Maros vízszabályozó társaságnak, hogy minél több embert tudjon foglalkoztatni a megindítandó munkálatoknál. Megkezdik az ut- és középítési szükségmunkákat is. A munkanélkül maradt földmunkásokat felveszik az ellátatlanok kateszterébe.

— **Szabadka magyar lesz.** Gosset francia ezredes köréből kiszivárgó hír szerint — a határmegállapító bizottság Szabadkának Magyarországhoz való csatolása mellett foglalt állást.

— **Rendezték a munkásbiztosítási bíráskodást.** Az igazságügyi és népjóléti miniszter rendeletben szabályozta a munkásbiztosítási bíráskodást. A bíráskodásnál a polgári perrendtartásról szóló törvényeknek a járásbírói ügyekben elírt szabályait követik, ha a polgári peres eljárásról van szó. A közigazgatási peres eljárásnál a közigazgatási bíróság eljárási szabályai az irányadók. A kihágási büntető eljárás a bünvádi perrendtartáshoz igazodik. Az elsőfoku iparhatóságok határozata ellen nem a rendes bíróságnál, hanem a munkásbiztosítási bíróságnál kell a peres igényt érvényesíteni. A közigazgatási bizottságok határozatai ellen nem a munkásbiztosítási felsőbíróságnál, hanem a közigazgatási bíróságnál kell felebbezni.

— **Szarvasi Hegedűs-szimfónia.** A Szarvason már nem szokatlan trafik hiány ismét felütötte a fejét. Ezúttal egészen különleges okból. A pénzügyminiszter ugyanis, bár több arra érdemes és tőkeerős helybeli pályázó is volt a nagytőzsdére, azt egy idegen hadiözvegynék adta ki. Az új trafiktulajdonos meg is érkezett, azonban — „dohány“ nélkül. Minthogy pedig a magas kincstár dohányt „dohány“ nélkül az Istennek se ad, s mert a régi trafikos se bolond most már újabb trafikrendelésbe fektetni a

pénzét, az új trafiktulajdonos „dohánytalan“-ságát nekünk, dohány nélküli dohányosoknak kell megszenvednünk. Ime, így fest Hegedűs legújabb szarvasi dohány-szimfóniája. Hogy a dohányosok között valami sokan örülnének neki, kötve se hisszük.

— **Napi két dollárból nem lehet megélni Amerikában.** A Pittsburgi „Magyar Híradó“ aug. 9-iki száma közli: A youngstowni Cambria Steel Company újabb rekordot állított fel és pedig nem a termelés terén, hanem a fizetés levágás terén. A jeles kompánia a napszamosok fizetését óránként 25 centre szállította le. Ez napi 8 órai munka mellett 2 dollárt jelent naponta, egy héten pedig 12 dollárt. Hát meg lehet élni egy családos vagy egy magános embernek heti 12 dollárból? A nagy bérlevágás egyelőre hidegen hagyja a munkások ezreit, mivel munka egyáltalán nincs. Mint a föntiekből kitűnik, az olcsósági hullám hazájában sem a legrözsásabbak a munka- és megélhetési viszonyok. Nem kérünk még a mai drágaság mellett sem abból az olcsóságból, hogy napi két dollárból (760—780 korona) ne lehessen megélni.

— **A közalkalmazottak kedvezményes ellátása.** A miniszteri rendelet alapján közszolgálatban álló alkalmazottak a részükre megállapított, tényleg azonban ki nem utalt kedvezményes árak fejében készpénz megtérítésben részesülnek.

— **Esküvők.** Légrády Ferenc és Flender Mariska f. hó 20-án d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket a békés-csabai ág, hitv. ev. nagytemplomban. — Sinkó Jucikát f. hó 11-én d. u. 3 órakor vezeti oltárhoz a szarvasi ág, hitv. ev. templomban Nagy Pál.

— **Ki a felelős?** Az 1921. XXX t-cikk amely a beiskolázásról intézkedik, rendel hogy minden város, nagy és kisközség területén augusztus hó 22-27-ig a tankötelesek összeírassanak s ezen hiteles összeírás és a beiratkozottak névjegyzéke alapján kimutatandók s büntetendők a be nem írottak szülei. A törvény rendelkezése világos s félre nem magyarázható s mégis... Szarvason a tankötelesek összeírása a törvény világos rendelkezése ellenére elmaradt s ez az oka annak hogy népiskoláinkban alig van növendék. Tisztelettel kérjük községünk előljáróságát, hogy ezért a mulasztásért ki a felelős?

— **Kisvasutak épülnek.** Az a terv, amit az Alföldi Egyesült Gazdasági Vasutak megvalósítani igyekeznek, éppen a mi megyénkben fog munkát és kenyert adni a munkásság nagy részének. A munkálatok tavasszal már valószínűleg megkezdődnek. A terv szerint az új vonal csatlakozva, illetve keresztül vágva a gyulai helyiérdekű vasút vonalait, Doboz, Békéscsaba, Gerendás, Kondoros, Csabacsüd, Szarvas, Szentandrás, Öcsöd községek érintésével csatlakozna Kunszentmiklósnál a MÁV. csababudapesti fővonalához.

— **Tízezer munkanélküli mezőgazdasági munkás.** Ennyi munkás van a földmívelésügyi minisztérium illetékes osztályának kimutatása szerinti Csonka-Magyarországon. Legtöbben Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Csanád és Békés vármegyékben nem jutottak az idén aratási munkához.

— **Hat millió Amerikában a munkanélküliek száma.** Davis munkügyi miniszter megállapítása szerint az Egyesült Államok területén 5,735 000 munkanélküli van. A jelentés azzal a szöveggel megállapítással végződik, hogy gyökeresen nem lehet a bajon segíteni és vigasztalásul mindössze annyit tud mondani, hogy némely semleges ország még jobban szenved ebben a bajban, mint az Amerikai Egyesült-Államok.

— **Új adójavajlatok.** Hegedűs pénzügyminiszter a szünet alatt a következő adójavaslatokon fog dolgozni, melyeket októberben terjeszt a nemzetgyűlés elé. Ezek: 1. Házbirtok vagyonszállás. 2. Egy millió fölül hadinyereségadó. 3. Illetékek. 4. Adókezelésről szóló új törvény.

— **Elfogott kékszakál.** Berlinben a legutóbbi napokban nagy izgalmat keltett, hogy különböző csatornában több női hullát és hullarészt találtak. Megállapították, hogy valamennyi esetben kéjgyilkosságról van szó. Hoszszas keresés után végre sikerült a tettest, Grossmann Károly házaló szeméjében elfogni. A tettest a véletlen szolgáltatta a rendőrség kezére. Ugyanis Grossmann egy Nitsche Mária nevű lányt felfogadott és a szomszédok azóta gyakran halották a nő kiabálását a házaló lakásából. Az egyik szomszéd ezt egyszer jelentette a legközelebbi rendőrszobában, ahonnan két detektív azonnal kiszállt a helyszínre. A zörgetésre Grossmann nem akart ajtót nyitni, mire a detektívek erőszakkal hatoltak be a lakásba. Grossmann kezében éppen egy pohár volt, mely mint később kiderült, ciankálit tartalmazott. A detektíveknek sikerült a poharat a kezéből kiűtni. A szoba sarkában a leányt teljesen fedetlenül, megfojtva találták. A szája be volt tömve, a kezei pedig a hátához kötve. Éppen a detektívek érkezésekor végzett a szerencsétlennel. A vizsgálat kiderítette, hogy Grossmann körülbelül hatvan asszonyt és leányt csellei és ígéretekkel lakására csalt, ahol rajtuk erőszakosságot követelt el és azokat, akiket magára nézve veszélyesnek tartott, meg is gyilkolta. A holttestemetek részben elégette, részben feldarabolta. Ezeknek a száma körülbelül tíz-tizenöt. Ez a szám nem teljes, mert valószínű, hogy ez a tömeggyilkos véres mesterségét már évek óta folytatja. A nyomozás azt is kiderítette, hogy Grossmann a hullarészeket a csonttól-eltávolította és mint friss borjúhúst eladta. A hulláknak többi husnemű részét részint megfűstölte és mint fűstölt húst hozatta forgalomba, részint kolbászárunak dolgozta fel.

— **A zsidóság szaporodása Magyarországon.** Hivatalos statisztikai adatok szerint Magyarországon volt 1780-ban 13 ezer zsidó, 1840-ben 244 ezer, 1850-ben 368 ezer, 1857-ben 412 ezer, 1869-ben 542 ezer, 1880-ban 624.500 1890-ben 708 ezer, 1900-ban 826 ezer és ma Csonka-Magyarországon kb. 1.200.000 zsidó él.

— **Mit fizetünk?** Szeptember elsejével életbelépett a forgalmi adó. A kereskedő napi bevételének másfél százalékát adja adóba a kincstárnak. Mivel az ellenőrzés igen bonyolult, a pénzügyminiszter egyes pályák után fix összegben szabja meg a forgalmi adót. Egy ügyvéd 40 ezer, egy orvos 30 ezer koronánál kevesebb adóalapot nem mondhat be. A miniszter az állatforgalmi adóból 600 millió koronát vár. A minisztériumtól az utasítás a pénzügyigazgatósághoz még nem érkezett le. Meg kell tehát várni a gyulai pénzügyigazgatóság intézkedését — bárhá a B. K.-ben a rendelet megjelent és az adó szeptember 1-től esedékes.

— **Hal Péter az ügyvédnél.** Igen jóra való ember Kunsági Hal Péter, de néha őt is előnti a méreg, így esett, hogy a minap nagyot kent Tyukos Kis Ádám képes ábrázatjára. Kis Ádám tudta mi a becsület, feljelentette Hal Pétert. Röstelte a dolgot Hal Péter nagyon s beállít az ügyvédehez. Letti a székre, két térdére teszi doigos két kezét, aztán a paraszti emberek szép nyílt tekintetével azt mondja:

— E'kkis baj van, ügyvéd ur.
— No, — csak nem?
— De biz a'. A Tyukos Kis Ádám belezaladt a képivel a tenyerembe.
— Abbizony baj, látta-e valaki?
— Nem látta azt egy eleven lélek se. A kertek alatt vót.
— Akkor még nincs nagy baj. Tagadja le.
— Nem lehet az, kérem, — mondja igen komolyan Hal Péter.

Az ügyvéd csodálkozik. A szemöldöke felszalad a homloka közepére.

— MÉR' nem lehet?
— MÉR' hogy leégne a képemről a bőr, ha hazudnék.

— Hát tán én tagadjam le? — kérdi az ügyvéd kicsit mérgesen.

— Az vóna jó, ügyvéd ur — véli nyugodtan Hal Péter. Ügyvéd urnak ugyanis az a mestersége.

— **Természetben.** A kormány a közalkalmazottak részére 1921. november hó végéig természetben adja ki az élelmiszereket. A pénzváltás tehát egyelőre elmarad.

— **Elrejtik az árut.** Egy titkos rendőri jelentés szerint az üzletekből rengeteg áru vándorol le a pincékbe, raktárakba s a kereskedők dörzsölik a kezüket, rózsás árakat látnak a közeledő téli kapujában. A cukor már téli álmát alussza s majd karácsony előtt fog feltűnni a láthatáron, mint elérhetetlen álom. A textiláruról is leszedik az ordító cédulákat, hogy „tekintettel az idény végére — hallatlanul olcsó árak.“ A kereskedő raktároz.

— **Kislakások építése.** Megirtuk már, hogy a kormány 300 millió koronát szavazott meg kislakások építésére. Most érkezett meg az alispánhoz a kormány leirata, mely szerint a 300 milliót azzal a rekompenzációval osztják ki a városok között, hogy amennyit kislakások építésére felhasználnak, ugyanannyit kell a saját pénzükből pótolniok. Orosháza, Gyula és Békéscsaba összesen 17 millió koronát kapnak. Valjon Szarvasnak nem lett volna szüksége ilyen segélyre? Ha nem, mért nem osztják már ki legalább a házhelyeket az azt igényeltettek között, hogy ha már azokon építeni nem is tudnak, legalább egy kis kerti földhöz juthassanak.

— **Bizos orvosság a házastársak veszekedése ellen.** A mesze íkvő Amerikában, a szabadság hazájában, igen érdekes dolgok szoktak megtörténni. Hirt kaptunk arról, hogy Newyorkban egy házaspár kilenc évig nem szólt egymáshoz és mégis hű maradt egymáshoz. A házaspár azért hátrózta el magát erre a nagy lépésre, mert állandóan civakodtak, veszekedtek egymás között. Most a szerződést pontosan, becsületesen megtartják és dicséretesen megférnek egymás mellett. Esetleges mondanivalójukat röviden írásba foglalják. Ajánljuk ezt az orvosságot a veszekedő házastársaknak.

— **A forgalmi adóbélyegek kibocsátása.** A pénzügyminiszter szeptember elsejével a forgalmi adó lerovására külön bélyegeket bocsájított forgalomba és pedig 1, 2, 5, 10, 15, 30 és 90 korona értékben. Később 50 és 100 korona értékű adóbélyegek is kerülnek forgalomba. A forgalmi adóbélyegek elárusításával külön engedély nélkül mindazok foglalkozhatnak, akik eddig is bélyegárusítással foglalkozhattak. Ezek az elárusítók a 2%-os tőzsdedíj kedvezményét az adóbélyegeknél ugyancsak megkapják.

— **Baj van a bor körül.** A kereskedő és gazda aggodalommal látja, hogy mind nehezebb lesz az értékesítés. A kereslet megcsappant és az egész piacon a tavaszihoz hasonló árviasszaesés és üzleti pangás mutatkozik. A tavalyi készlet javarésze még raktáron van és ez milliós veszteséget jelent az ország gazdasági életében.

— **Pályázat.** Az orosházi főszolgabíró a Nagyszénás községben elhalálozás folytán megüresedett írnok-végrehajtói állásra nyilvános pályázatot hirdet. Pályázati határidő szeptember 30. Bővebb felvilágosítás a főbírószágon nyerhető.

— **Adományok a szegény gyermekeknek.** Szegény gyermekeknek ruhára és tankönyvekre Komár György másodfelügyelő 1000 koronát, ugyanez az árvaháznak 1 mázsa búzát, egy szegény gyermek felruházására és tankönyvekkel ellátására Vele György és neje 1000 koronát adományoztak. Vivant sequentes.

— **Kereskedők figyelmébe.** Az illetékes pénzügyi hatóságok figyelmeztetik a kereskedőket, hogy szeptember 1-től kezdve pontos pénztári feljegyzést vezessenek saját érdekükben.

— **Amerikai zsir.** A minisztertanács elhatározta, hogy a drágaság enyhítésére azonnal száz vagon amerikai zsirt szereznek be. A zsirt rövidesen piacra hozzák. A magas zsírár csökkentésére a kormány intézkedni fog arról is, hogy körülbelül kétezer sertést, melyekkel a földmívelésügyi

miniszter rendelkezik, levágjanak és zsirjukat forgalomba hozzák. A zsirbehozattal egyidejűen a kormány elhatározta, hogy megszünteti a gabonamenték és zöldségfélék kivitelét. Remélik, hogy a gabonakivitel megszüntetése elősegíti a belföldi magas gabonaárak letörését.

— **Köszönetnyilvánítás.** A helybeli Rokkant Egyesület által folyó hó 20. és 21-én tartott mulatságokon felülfizettek: (Folytatás) Gróf Bolza Géza, Dr. Salacz Elemér, Déri Armin, Láng Oszkár, Teffert Károly, Dr. Belopotoczky György, Dr. Schauer Gábor, Keszi Ármán, ifj. Glózik György, Szimtk., Nádházy János, Weiczner Gáspár 50—50 K, Dr. Szemző Imre, 45 K, Konrád János 35 K, Scheiner Bernát, Horváth Gyula, Deutsch Ármán, özv. Ponyiczky Györgyné, Holub István, N. N. 30—30 K, özv. Valkovszky Mihályné, Székely N., Pataki János, Ilyés István, Kolozsvári N., N. N., N. N., N. N., N. N., Palkovics Pál, Tomka Pál, Fleischer N. 20—20 K, N. N. 6 K. (Folytatjuk).

Egyház. Iskola.

* **A tankötelesek beiskoláztatása.** Szigorú törvény hozott és szigorú rendelkezések vannak a tankötelesek beiskoláztatására, de nálunk hagyományos szokás szerint egyesek és a köz óriási kárára, nem hajtják végre kellő időben. A tankötelesek összeírását már aug. 26—26-ig kellett volna eszközölni, de még mai napig sincs végrehajtva. A tankötelesek gondozóit fel kellett volna hívni, hogy a tanköteleseket a kintzött időben beírassák az iskolába, ez sem lett foganatosítva. A beiratásnak az összes iskolákba aug. 29. 30. 31-én kellett volna megtörténni, de néhol csak most folynak a beiratások. Szept. 1. 2 3, fel kellett volna hívni a be nem iratkozottak gondozóit gondozóit beiratására, de niből és honnan, ha a tankötelesek nincsenek összeírva, a tanítóknak a beiratkozások alkalmával használt nyomtatványok — kivonati és felvételi napló, értesítés a tanévfolymán beiratkozottakról — ki nem osztattak s így nem tudni mennyi az összes tanköteles és mennyien iratkoztak be. A tanévnyitó istentisztelet szept. 5-re volt rendezve, ez sem lett mindenütt végrehajtva. A rendes tanítás kezdete szept. 6-ra lett kiltüve, de ez sem tartott be mindenütt. Ha nem volnának gyermekeik iránti kötelességüket ismerő szülők, nálunk az iskolák üresek maradnának, mert éppen az veszi könnyedén a törvényt, aki nek azt végrehajtani hivatalos kötelessége. Pedig ugy egyesek, mint a köz érdekében nagyon is kívánatos, hogy a rendelkezések a lehető legszigorúbban betartatnának. Hogy a tankötelesek legalább most a melegebb napokon jártak volna rendszeren az iskolába, mert a hideg beáltával ruha és láb-beli hiánya miatt — a törvény szigora dacára is — bizony nagyon sokan nem kényseríthetők az iskolába járásra. Baj, hogy nálunk nincs hatóság az ilyen mulasztások utánnézésére. Vagy van?

* **Tanonciskolai oktatás.** A községi iparos és kereskedő tanonciskolában a rendes tanítás szept. 5-én kezdett meg. A közismereti tárgyak hat csoportban három tanteremben, a hittan hét csoportban négy tanteremben tanítatnak. A rendes beiratási időben 235 tanonc jelentkezett az elsőfoku iparhatóságnál. A törvény kijátszására többen szerződés nélkül s különböző címeken tartanak alkalmazottakat, ezek ellen is eljárás kérést.

Előadások. Mulatságok.

** **Szüreti mulatság.** A szarvasi iparos ifjak önképző-köre f. hó 11-én (vasárnap este) az Árpád-szálló összes termében szüreti táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Személyenként 20 korona.

Színészet.

(*) **II. Rákóczy Ferenc Fogsága** volt a megnyitója az őszi szezonnak. Csáky újonnan szervezett társulatának drámai erői mutatkoztak be teljes sikerrel. Vasárnap az Aranyemberben tágabb terük nyílt az érvényesüléshez. Vorser Ilona, Lengyel Irén, Hidvéghy Ernő, Szendrő Gyula bizonyára több és több publikumot fog vonzani. Vérébeli művész valamennyi.

(*) **A három testőr.** Hétfőn este Herczeg bohózata került színre igen jó előadásban. Kiváló része volt ebben Szendrő izléses komikum Polacsekjének, Hidvéghy kitűnő lapszerkesztőjének, Jávor mulattató lengyeljének és a kit talán legelőbb kellett volna említenünk, H. Lengyel Irén Lizájának, melyről osztatlan volt a közönség abbéli véleménye, hogy „ennivalóan bájos” volt, amit mi is készséggel aláírunk. Mellettük Gy. Madarassy Bella (Róza), Déli Mihály (Latorka), Kálna (Csernay), Gaál (Nagy) voltak elősmérsre méltó tényezői a gördülékeny összjátékú együttesnek, mely sokkalla nagyobb közönséget méltán érdemelt volna. (drs.)

(*) **Kedden** az Ezüst sirályban az operett személyzet mutatkozott be. A darab már unott s így Váradi Etza, Révész Böske, Péterfi, Bartos Ernő, Jávor Antal, a kiválóbbak sem érvényesülhettek eléggé. Lehet, hogy a kevésszámú közönség is deprimálólóg hatott az előadókra. (K.)

(*) **Magdolna.** Szerdán színre került Rákosi Jenő örökszép falusi drámája a „Magdolna”. A szinkör üres volt, pedig maga az előadás, a rendezés és a diszletezés kiváló volt. A „Magdolna” szerepében. Spóner Ilonka oly alakítást nyújtott, ami vidéki színpadon ritkaság. Kitűnő volt Hidvéghy Laci, Jávor hebegős Leskója is elsőrangú volt. A többi szereplő is mind hozzá járult ahhoz, hogy Rákosi Magdolnája kifokástalan előadásban folyt le. —i—

Magyar ember, magyar cég magyar gyártmányát használja: BRÁZAY-SÖSBORSZESZE, szappanai, illatszerei a magyar ipar legkifutóbb készítményei!

Irodalom.

(**Színházi Élet**). Krudy Gyula, Kosztolányi Dezső, Szenes Béla, Farkas Imre, Rátkay Márton, irtak érdekesebbnél érdekesebb cikkeket a „Színházi Élet” Incze Sándor lapjában. Új számában kezd közölni Farkas Imre operettjét, a Kis kadétot, kotta regény, álomfejtés, riportok, színházi beszámolók vannak még benne és azonkívül hatalmas mozi melléklet szenzációs képekkel. Egy szám ára 10 korona. Előfizetési díj negyedévre 115 korona. Kiadóhivatal Erzsébet-körút 29.

Regényesarnok.

A granadai rózsá.

Irtá: Jean Rameau

(34) Lázár! én föltettem magamban, hogy nem megyek férjhez, de ma, úgy látszik, hogy le tudnék mondani e rideg szándékomról. S azért is a következőt ajánlom önnek: El fogja hagyni Bontucp-t, több ok kényszerít minket erre — s elmegy Párisba. Szép állást fogok önnek szerezni s azt hiszem, hogy van is már erre biztos kilátásom. Ön Párisban marad két esztendeig s ezen idő alatt nem látjuk egymást és levélben is lehetőleg ritkán fogunk érintkezni. Ön fel fogja keresni a társaságot, elmegy színházba, klubokba és úgy él, mint a divatember szoktak. Megismerkedik az élvezetekkel, ki lesz téve mindenféle csábnak s ha a két év lefogása után sem felejtett el, ha a szép hölgyek nem rabolták el szívét, visszajön

Vásárolunk mindenféle

GABONÁT

ELADUNK mindenféle mezőgazdasági eszközt

„FUTURA”

BÉKÉSMEGYEI KIREDELTSÉGE

BÉKÉSCSABA, Kossuth-tér 8.
— Telefon 88. és 154. —

Helyi megbízott:
A Szarvasi Gazdák és Iparosok Szövetkezete.
— Telefon: 46. 7—13

Bontucpbe. Ez a kéz, melyet most ön felé tartok, az egész életre az öné lesz.

Azt hiszem Lázár, hogy akkor nagyon boldogok leszünk. Ne törődjön azzal, hogy most sirok, mert már számolom a napokat. amíg ön visszatér. Ön akkor igazi világi lesz, finom kezekkel és választékos izléssel, azonfelül gazdag is, mert nagyapja büszke lesz önre és visszafogadja kegyébe. Az én családom is örömmel egyez majd bele abba, hogy ilyen kis vidéki leány, mint én, nőül menjen egy olyan elegáns párisihoz, mint a milyen ön lesz. S ha nem is egyeznek bele, akkor sem törődöm velük! Huszonegy éves leszek és tul minden gondnokságon.

Folyt. köv.

Eladó ház. Adamik János I. ker. 388. számú háza eladó. Értekezhetni a fenti szám alatt. 1—2

Használt férfi ruhát veszek a legmagasabb árban **BLAU MÖR** Juhász-utca 190. szám. Meg-1—4 hívásra házhoz megyek.

Kiadóhivatalunk áthelyezve

III. ker. 115. szám alá (volt Lusztig-féle ház, a község-házával szemben.)

Jutányos

áron vesz fel hirdetéseket. Lapunk nagy elterjedtségénél fogva biztos eredmény.

Eladó egy női Kaczer nagy karikahajós varrógép. Értekezni lehet Chlebik István II. ker. 173. sz. a. 2—2

Két ruhaszekrény eladó III. ker. 372. sz. alatt.

Megvételre keresek

egy huzatos jókarban levő 8-as garnitúrát lehetőleg herefejtővel, egy üzemképes 8-as kazánt huzatost. **ELADOK** egy garnitúra üzemképes 6-os garnitúrát huzatost, egy jó tüzszerényt 8-as kazánhoz, egy henger dugattyúval eladó. **Guttman Lajos gépműhelyben.** 4—5

Egy gazdasági ponyva eladó. Cim a kiadóhivatalnál megtudható.

Elvállalok esküvők vagy más egyéb ünnepi alkalmakkor sütést, főzést, torták készítését. **Petrovics Andrásné,** II. ker 370 szám.

Eladó 300 drb. **kukoricaszár** kéve II. ker. 372. sz. alatt.

EGY PATKÁNYFOGÓ

kölyök kutya

ELADÓ Cím a kiadó-
hivatalban.**Hentes üzletemben**

naponta

FRISS VIRSLIszafaládé és mindenféle hidegfelvá-
gottak kaphatók.Sertéshus, juhhus napiárakon. **Áruk**
kivánatra házhoz szállítatnak.

Szives pártfogást kér tisztelettel

GYURIK GYÖRGY

8-7

hentesmester.

Andrássy Dezső és Társaépítészeti-vállalati és szállítási irodája
SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.**VÁLLAL:** építeltervezést és felépítést.
háztatarozást, épület átalakítá-
sokat, gyár és raktár építke-
zéseket.**SZÁLLIT:** meszet, cementet, homokot,
téglát, burkolólapokat, kavicsot,
kátránypapírt, gipszet, épület-
fát, palát, fedélcserépet, tűzifát
és szenet. Házat, telket keres
vevői részére.**KERESKEDEÉS:** Piac térről község házával
szembe, Beliczey-ut 115. sz.
(volt Lusztig házba) helyez-
tetett át. 18-26**Pesti Napló**Legélénkebben szerkesztett magyar
reggeli lap.Tudósítók Párisban, Londonban,
Rómában, Berlinben, Bécsben.Regényt és tárcát csak a legkiválóbb
magyar íróktól közöl.

2-10

Egyelőre köznapokon 8,
vasár- és ünnepnapokon 12 oldalon
jelenik meg.Előfizetési ára a legol-
csóbb: egy hónapra 30 K**Értesítés.**Felhívom a n. é. közönség becses
figyelmét, hogy**bútor szükségletét**Szarvason, a Piac-téri, volt Fischbein-
féle üzlet raktárából szerezheti be a
legolcsóbb árak mellett. Nagy választék-
ban kapható mindenféle keményfa há-
lószoza berendezés, bükk, kőris, cse-
resznye, tölgy és vörösfenyőfa butorok,
konyha berendezések, kerek hajlított
székek, hinta székek, mosdók, fotelek,
zsurasztalok, szelönok, diványok leg-
nagyobb raktára.

Szives pártfogást kér

2-9

Stern Simon.

Boroshordókminden nagyságban és mennyiség-
ben elsőrendű tölgyfából kaphatók**Böhm Kálmán**

hordógyár részvénytársaság

Budapest, VI., Szabolcs-utca 19.

Telefon: 148-12.

„Patentzáróosztály“ 5-10

Értesítés. Tisztelettel értesítem a n. é. hölgy-
közönséget, hogy Mezőtúron az
ADORJÁN-féle**DIVATSZALONT**(Piac-tér, Egeresi-féle ház) átvettem,
s azt f. évi augusztus 15-én meg-
nyitoltam. Ezuttal van szerencsém
tudatni a divatot érdeklő hölgy kö-
zönséget, hogy minden e szakmába
vágó angol és francia kosztümök,
köpenyek, utazó- és sport ruhák,
valamint estélyi és utcai toilletek,
bluzok, joupnokok készítését elvállal-
lom. Olcsóra szabott áraim, pontos
kiszolgálásom és a legkényesebb
igényeket is kielégítő munkám nagy-
becsü elismerését fogják kiérdemelni.Készséggel vagyok mindenkor rendelkezésére,
teljes tisztelettel

2-6

Pásztor János
volt budapesti szalontulajdonos.**GUTTMANN LAJOS GÉPMŰHELYE**

VOLT KARDOS ÉS GUTTMANN GÉPMŰHELY

Uj és legmodernebb szerszámgépekkel a legjutányo-
sabbban készít:

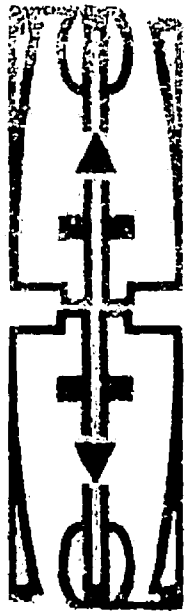
Mindennemű vas és fémipari munkát.

Tömegcikkek gyártását elvállalja.

Autogén hegesztés és vágás a legjutányosabban.

A cséplési idő alatt raktárról szállít mindennemű gép-
alkatrészt, csapokat, szelepeket, komplett dugattyút,
gyűrűket, csapágyat, teljes vezérmű raktáron, dobko-
sár, gépszij, szelepek, stb.

Csapágyak kiöntése és esztergálása.

Az uj gépekkel felszerelt műhelyben bér munkák is
végezhetők.Mindennemű lakatos munkák pontos és jutányos
készítése!

12-26

Teljes kazán felszerelés!

Kazánkovács munkák a legjutányosabban és felelős-
séggel végeztetnek!

Gépek átalakítása, teljes magánjáró öntvények raktáron.

Összes gép- és motor szerelési munkák!

Malmi munkák pontos, gyors és jutányos végzése!

Aratógéprészek és mindennemű mezőgazdasági gépek
javítása és készítése. Az őszön megnyitott mezőgazda-
sági gépraktárban kaphatók lesznek az összes mező-
gazdasági gépek és eszközök, ekék, vetőgépek, mor-
zsolók, darálók, boronák, stb., melyek már most
előjegyezhetők.

Elvállal gazdaságok és műhelyek berendezését.

Veszek és eladok mindennemű gépet!**HA BÁRMINEMŰ NYOMTATVÁNYRA**Füzetes, ives munkára, béli és esküvői meghi-
vóra, eljegyzési kártyára, névjegyre, levélpapírra,
borítékra, gyászjelentésre van szüksége
rendelje azt meg lapunk nyomdájában

Beliczey-ut 115. sz. (Lusztig-ház udvar),

mely a legolcsóbban és a legszebb kiviteiben készíti azokat.

Nyomatott üz. Csaszivan Györgyné könyvnyomdájában Szarvason Beliczey-ut 115 szám.